

ΣΥΝΗΓΟΡΟΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ
ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ

Δελτίο Τύπου

Αθήνα, 19 Νοεμβρίου 2015

Συντονισμό και επιχειρησιακό σχέδιο για τους πρόσφυγες εν όψει περιορισμών στα σύνορα ζητά ο Συνήγορος του Πολίτη

Την ανάγκη συντονισμού από το Κράτος του καταυλισμού προσφύγων στην Ειδομένη και την ετοιμότητα εφαρμογής επιχειρησιακού σχεδίου για την περίπτωση περιορισμών στη διέλευση των συνόρων ζητά ο Συνήγορος του Πολίτη. Οι διαπιστώσεις και προτάσεις της Ανεξάρτητης Αρχής προέκυψαν στο πλαίσιο της επίσκεψης κοινού κλιμακίου των Συνηγόρων του Πολίτη της Ελλάδας και της ΠΓΔΜ την Τρίτη 17.11.2015 στις προσωρινές εγκαταστάσεις προσφύγων στα σύνορα των δύο γειτονικών χωρών, στην Ειδομένη και στο Vinojug, με στόχο τη διακρίβωση των συνθηκών διαβίωσης και της προστασίας των θεμελιωδών δικαιωμάτων των προσφύγων.

Ο Συνήγορος είχε την ευκαιρία να διαπιστώσει βήμα προς βήμα πώς υποδέχονται τους πρόσφυγες και πώς καλύπτουν τις βασικές ανάγκες τους στις προσωρινές εγκαταστάσεις. Η βασική διαπίστωση είναι ότι ο χώρος εγκατάστασης προσφύγων στην Ειδομένη λειτουργεί χωρίς καμία συμμετοχή ή συντονισμό από το Κράτος, στηρίζεται δηλαδή στην εθελοντική εργασία και προσφορά τροφής, ειδών και υπηρεσιών από την Ύπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες, τον Διεθνή Οργανισμό Μετανάστευσης και τις ΜΚΟ που δραστηριοποιούνται στον καταυλισμό προσφύγων (Γιατροί Χωρίς Σύνορα, Γιατροί του Κόσμου, Ερυθρός Σταυρός, Solidarity Now, Πράξις, Άρσις, Save the Children, A-21, Caritas, Ευαγγελική Εκκλησία της Ελλάδας, Μετάδρασις, Μαζί Μπροστά, Ελληνικό Συμβούλιο για τους Πρόσφυγες κ.α.).

Ο Συνήγορος θεωρεί εξαιρετικά θετικό ότι οι βασικές ανάγκες των προσφύγων καλύπτονται από τις οργανώσεις στην Ειδομένη, ωστόσο η διαπίστωση αυτή προϋποθέτει ομαλή διέλευση σε διαστήματα των 20' και σύντομη περίοδο αναμονής στις εγκαταστάσεις. Η μέγιστη χωρητικότητα των εγκαταστάσεων δεν μπορεί να υπερβεί τα 1700 άτομα ταυτόχρονα. Ωστόσο οι οργανώσεις συχνά έχουν κληθεί να ανταποκριθούν σε πολύ μεγαλύτερους αριθμούς, δύο μάλιστα φορές πρόσφατα (23/10, 9/11) υποδέχτηκαν άνω των 10.000 προσφύγων την ίδια ημέρα. Είναι εξίσου θετικό ότι έχει αναπτυχθεί ένα πολύ ισχυρό κίνημα αλληλεγγύης από οργανώσεις και μεμονωμένους πολίτες προς τους πρόσφυγες.

Ωστόσο, ο Συνήγορος θεωρεί ότι η μαζική μετακίνηση προσφυγικών πληθυσμών στην Ευρώπη, χωρίς να θίγεται η εφαρμογή των ρυθμίσεων Σένγκεν ή τυχόν εθνικών διατάξεων, δημιουργεί de facto καταστάσεις στα σημεία εξόδου που δεν μπορούν να παραγνωρίζονται από τα αρμόδια κρατικά όργανα.

Ο Συνήγορος θεωρεί ότι σε κάθε περίπτωση η Πολιτεία πρέπει:

- να μεριμνά για την ασφάλεια των προσώπων και

-να διασφαλίζει τα θεμελιώδη δικαιώματά τους για πρόσβαση στο άσυλο, προσωρινή στέγη, παροχή τροφής, νερού και βασικών ειδών ένδυσης, ιατρικής περίθαλψης, ενημέρωσης για δικαιώματα και διαδικασίες, καθώς επίσης και την προστασία των προσώπων που ανήκουν σε ευάλωτες ομάδες, όπως οικογένειες, έγκυοι, παιδιά και ασυνόδευτοι ανήλικοι, θύματα εμπορίας ανθρώπων, κακομεταχείρισης ή βασανιστηρίων, υπερέλικες, άτομα με αναπηρία κλ.π.

-Ειδική μέριμνα πρέπει να υπάρξει για την προστασία των μετακινούμενων από διακινητές, από κυκλώματα εμπορίας ανθρώπων ή από υπαρκτά φαινόμενα οικονομικής εκμετάλλευσης.

-Ο Συνήγορος επίσης θεωρεί ότι ανήκει στο πεδίο ευθύνης του Κράτους και στον προληπτικό του ρόλο, η κατά άμεση προτεραιότητα διαμόρφωση ενός συνεκτικού επιχειρησιακού σχεδίου για εξεύρεση προσωρινών χώρων εγκατάστασης προσφύγων, τον συντονισμό τους και την παροχή βασικών αγαθών και υπηρεσιών σε ευρύτερες πληθυσμιακά ομάδες, προκειμένου να καλύψει κάθε ενδεχόμενο κίνδυνο εφαρμογής περιορισμών στη διέλευση των συνόρων, κίνδυνο για τον οποίο υπάρχουν απτά πλέον παραδείγματα στην Ευρώπη.

Στο κλιμάκιο επίσκεψης στις δύο πλευρές των συνόρων συμμετείχαν ο Αναπληρωτής Συνήγορος του Πολίτη Βασίλης Καρύδης, ο Βοηθός Συνήγορος για τα Δικαιώματα του Παιδιού Γιώργος Μόσχος, οι Βοηθοί Συνήγοροι της ΠΓΔΜ Vaska Bajramovska Mustafa και Slavco Timon, ειδικοί επιστήμονες των δύο θεσμών αρμόδιοι για θέματα ασύλου, μετανάστευσης και OPCAT (Μηχανισμού πρόληψης βασανιστηρίων, απάνθρωπης ή εξευτελιστικής μεταχείρισης), καθώς επίσης και εκπρόσωποι Μη Κυβερνητικών Οργανώσεων (ΜΚΟ) και της Ύπατης Αρμοστείας του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες. Η επίσκεψη σηματοδοτεί την κοινή πεποίθηση της ανάγκης συνεχούς συνεργασίας των ομόλογων θεσμών σε όλες τις γειτονικές χώρες εν όψει της αποστολής τους προς διασφάλιση των δικαιωμάτων του ανθρώπου και των βασικών αρχών του Κράτους Δικαίου απέναντι στην πρόκληση της προσφυγικής κρίσης.

Για περισσότερες πληροφορίες απευθυνθείτε στο:

Τμήμα Επικοινωνίας

Παραγιοός Πέτρος τηλ. 213 1306625

Παπαγεωργοπούλου Δημητρία τηλ. 213 1306604